

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล

Relationship Between Management Skills of School Principals and Work Effectiveness Of Teachers in The Digital Era

มัลลิกา งามมูล¹ ดร.สนั่น ประจงจิต² รองศาสตราจารย์ ดร.อัจจรรยา นียมมาภา³
Manlika Thamoon¹ Dr.Sanan Prachongchit² Assoc. Prof. Dr.Achara Niyamabha³

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 2) ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ 256 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ และการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งห้าองค์ประกอบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับขององค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุดไปหาอันดับต่ำสุด คือ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ตามลำดับ
2. ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลทั้งสี่องค์ประกอบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับขององค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุดไปหาอันดับต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ด้านงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล ในระดับปานกลาง ($r = 0.48^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิผลการปฏิบัติงานครูยุคดิจิทัล

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹Master of Education students Educational Administration Program Kasetsart University

²ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²Special luminaries in the field of educational administration of Education Kasetsart University

³อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³Associate Professor of Educational Administration Faculty of Education Kasetsart University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: มัลลิกา งามมูล, krumanlika5@gmail.com

รับเมื่อ 9 มีนาคม 2564 แก้ไข 22 เมษายน 2564 ตอรับ 25 เมษายน 2564

ABSTRACT

The purposes of study this were to investigate: 1) management skills of school Principal; 2) work effectiveness of teachers in the Digital Era; and 3) relationship between management skills of school principals and work effectiveness of teachers in the digital era. A sample of 256 was randomly selected from teachers at these schools. The instrument was a questionnaire constructed by the researcher. The statistics used were frequency, percentage, mean, and Pearson's correlation coefficient.

The result of study revealed as follows.

1. Five components of management skills of the school principals were overall rated at the high level. These components were ranked from the top to the bottom as: morality skill, human skill, innovate skill, and communication and technology skill.
2. Work effectiveness of digital era's teachers, consisted of four components, was overall rated at high level too. They were ranked from the top to the bottom as: self- development and professional development, other assignment, classroom management, and teaching and learning management.
3. Relationship between management skills of school principals and work effectiveness of teachers in the digital era was at the moderate level ($r = 0.48$) with was statistical significance at the 0.01 level. The components were ranked from the highest to the lowest order as: innovation skills, technical skills, communication and technological skills, human skills, and ethics and moral skills.

Keywords: Skill Management School of Principal, Work Effectiveness of Digital Era Teacher.

กุ่มิหฬง

ยุคดิจิทัลเป็นความก้าวหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป มีความสำคัญทั้งในด้านธุรกิจ การทำงาน การสาธารณสุข ภาคการใช้ชีวิตประจำวัน รวมถึงการศึกษา เป็นการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทำให้มนุษย์สะดวกสบายยิ่งขึ้น สนองความต้องการของมนุษย์ในรูปแบบใหม่ ๆ เทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลกับการใช้ชีวิตของมนุษย์ ทำให้การติดต่อสื่อสารรวดเร็ว ยิ่งขึ้นโดยผ่านเซเช็ลล์มีเดีย ซึ่งมีลักษณะเป็นกลุ่มสังคมออนไลน์ที่มีหน้าที่เป็นแหล่งสื่อสมัยใหม่และเป็นแหล่งพบปะของผู้คนผ่านอุปกรณ์สมาร์ตโฟน (smart phone) แท็บเล็ต (tablet) คอมพิวเตอร์ (computer) เป็นต้น

ผู้บริหารสถานศึกษา คือผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการปฏิรูปการศึกษาระดับสถานศึกษา งานวิจัยหลายชิ้นได้ระบุตรงกันว่า ผู้บริหารที่ให้ความเอาใจใส่ต่องานวิชาการ ทุ่มเทให้กับงานพัฒนาการเรียนการสอน มีคุณธรรมและมีภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี บุคลากรได้รับการพัฒนาและมีขวัญกำลังใจในการทำงาน (รุ่ง แก้วแดง อ่างโน สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี, 2564, หน้า 8)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางของการจัดการศึกษาของประเทศไทยในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 78)

จากสภาพทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้บทบาทและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปลี่ยนตามไปด้วยเช่นกัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัย “ทักษะ” ที่ดีในการบริหาร ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง ราบรื่น บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ดังนั้นการมีทักษะในการบริหารผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติภารกิจในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีจะต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน จึงจะทำให้สถานศึกษามีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภารกิจด้านการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้ทักษะการบริหารงานด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน (จันทร์เพ็ญ ธนะฤกษ์, 2555, หน้า 1)

การศึกษาจึงนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนที่เป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่คนจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรทางการศึกษา คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะเป็นส่วนขับเคลื่อนกระบวนการดังกล่าวให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้สึกพอใจในงาน ชวัญกำลังใจในการทำงาน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของครู ที่เรียกว่า “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู” ด้วยเช่นกัน โดยการที่บุคลากรมีชวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นถึงความผูกพันต่อองค์กรที่บุคลากรมีอยู่โดยจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การยอมรับและยึดมั่นในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร การตั้งใจทุ่มเทความพยายามในงาน เพื่อช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จ การมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาความเป็นสมาชิกภาพขององค์กรได้ เมื่อบุคลากรได้รับการสร้างชวัญกำลังใจในการทำงานจากผู้บริหารสถานศึกษา รู้สึกว่าตนเองมีส่วนร่วมในการทำงานให้กับองค์กรที่ตนเป็นสมาชิกอยู่แล้วนั้น บุคลากรจะใช้ความรู้ ความสามาร และศักยภาพที่มีอยู่ปฏิบัติงาน ถ้าบุคลากรรู้สึกว่าเขามีส่วนร่วมในองค์กรสูงก็จะเกิดความผูกพันต่อองค์กรสูงด้วยเช่นกัน (ชวลีพร ชัยมา, 2550, หน้า 2)

ชวัญกำลังใจในการทำงานของครูจะเกิดขึ้นและดำรงรักษาหากได้รับการเสริมแรงจากฝ่ายบริหารด้วย ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง ถ้าหากมีการบริหารงานที่มีคุณภาพ เป็นระบบแบบแผน ครองใจผู้ใต้บังคับบัญชา ก็จะทำให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพตามไปด้วย รวมไปถึงสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเทคโนโลยี ความก้าวหน้าของการติดต่อสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็วขึ้นมาก ทำให้การเรียนรู้ของเยาวชนที่เป็นวัยเรียนนั้นมีเพิ่มมากขึ้น ความคิดของคนรุ่นใหม่ก็ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เป็นยุคของการพัฒนาและเปลี่ยนผ่าน ซึ่งส่งผลให้การจัดการศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนตามให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น ครูก็ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องด้วยเช่นกัน ดังนั้น ทักษะในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการจัดการเรียนสอนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีประสิทธิภาพและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ในการบริหารทั้งงานและบริหารทั้งบุคลากรในองค์กรให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

การเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัดเรื่องของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีผลต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาเองและส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู รวมไปถึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมากแยกจากกันไม่ได้

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้มีความสนใจดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้พัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

คำถามการวิจัย

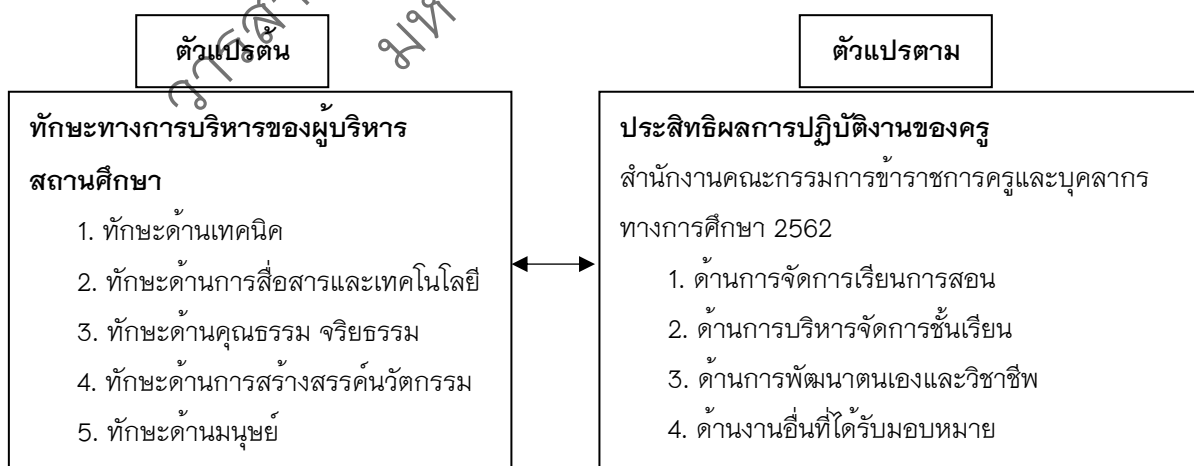
1. ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารศึกษาเป็นอย่างไร
2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลเป็นอย่างไร
3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล โดยสังเคราะห์จากนักวิชาการ 9 คน ได้แก่ Katz (1995); พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560), Drake and roe (1986); นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2546), Kennedy (2011); Joshi (2012), Yang (2011); สุขญา โกมลวานิช (2563); เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2560) ซึ่งได้ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะด้านเทคนิค 2) ทักษะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี 3) ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม 4) ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม 5) ทักษะด้านมนุษย และใช้ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2562 ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 3) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 4) ด้านงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย สรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร (population) ที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 779 คน

กลุ่มตัวอย่าง (sample) ที่ใช้ในการศึกษา ครูผู้สอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 256 คน ซึ่งการได้มาของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล โดยผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถามขึ้นจากกรอบแนวคิด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิสถิตทางการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นครูผู้สอน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะคำถามแบบเป็นคำถามปลายเปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งข้อคำถามทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยทั้งด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทักษะด้านการสร้างสรรคนวัตกรรม และทักษะด้านมนุษย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล มีลักษณะคำถามแบบเป็นคำถามปลายเปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งข้อคำถามประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยสี่ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และด้านงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการทดลองแบบสอบถาม (try out) และหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำโครงการค้นคว้าอิสระ
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยใช้ Google Form พร้อมแนบ QR code ในการสแกนเพื่อตอบแบบสอบถาม และติดตามแบบสอบถามเพิ่มเติมโดยการนำแบบสอบถามฉบับจริงไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม
3. ตรวจสอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป ได้รับสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.4
4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน เขียนรายงานผลการศึกษา ข้อวิจารณ์ สรุปการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ หาค่า ร้อยละ และนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์ระดับทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์
3. วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล สรุปผลการศึกษาได้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุน้อยกว่า 30 คน มีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การในการเป็นครูผู้สอนน้อยกว่า 5 ปี
2. ระดับความคิดเห็นต่อทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคนิค ด้านการสร้างสรรคนวัตกรรม และด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ตามลำดับ
3. ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน พบว่า โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ด้านงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.48^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมและรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านการสร้างสรรคนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลสูงสุดในระดับปานกลาง ทักษะด้านเทคนิคมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลในระดับปานกลาง ทักษะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลในระดับปานกลาง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลต่ำที่สุดในระดับปานกลาง และทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลต่ำที่สุดในระดับปานกลาง ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมมีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด แสดงให้เห็นว่าครูให้ความสำคัญกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมและจรรยาบรรณ มีความซื่อสัตย์ เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับครู มีความรักความเมตตาให้กับครูและสมาชิกในองค์กร มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ครู

เกิดความศรัทธา และที่สำคัญทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรศร เจียมทอง (2561, หน้า 101) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัลด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด แสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่มีความคิดว่าการพัฒนาตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญในการนำไปประกอบการทำงานในด้านอื่น ๆ ทั้งการอบรมพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน พัฒนาตนเองเรื่องการใช้เทคนิคในการควบคุมชั้นเรียน รวมไปถึงการพัฒนาตนเองในเรื่องงานเอกสารที่ต้องประกอบในการทำงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา เมื่อครูสามารถพัฒนาตนเองได้แล้วก็จะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพและด้านอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรวิภา พิมพ์สวัสดิ์ (2562, หน้า 51) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาตนเองในหลายด้าน ทั้งด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการชั้นเรียนและนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่า ทักษะที่สำคัญในยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี รวมถึงการเรียนรู้ที่รวดเร็วผ่านเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ จึงส่งผลให้ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมจำเป็นต่อการบริหารในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจำเป็นต้องมีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีการปรับวิธีการในการบริหารเดิมเพื่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ใช้วิธีการแก้ไขปัญหานั้นนอกเหนือจากวิธีเดิม และมีจินตนาการในการสร้างสรรค์รูปแบบการบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ (2560, หน้า 141) ที่กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถตามยุคแห่งศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีทักษะ 6 ด้าน ซึ่งด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญที่ผู้บริหารต้องเรียนรู้ที่จะนำเอาข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนา และเปลี่ยนให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อนำมาสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ ต้องเป็นผู้ที่มีจินตนาการในการจูงใจหรือนำครูอย่างมีจินตนาการ มีวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหาร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ใช้ช่องทางในการสื่อสารที่ชัดเจน ตรงประเด็น สะดวกและรวดเร็ว โดยผ่านการสื่อสารแบบทางตรง สื่อสารแบบผ่านเทคโนโลยี ควรมีการใช้เครื่องมือสื่อสารหรือเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงาน เพื่อให้ระบบการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ตรงประเด็น ทำให้งานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และได้ผลการทำงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการเรียนรู้ให้มากขึ้นในเรื่องการจัดการชั้นเรียน ให้สามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดเตรียมรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละคน สร้างวิธีการให้นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนโดยเกิดการเรียนรู้และความ

สกลนครควบคู่กัน รวมถึงการบริหารจัดการเวลาในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด อาจเป็นในรูปแบบของการอบรม การรวมกลุ่มของผู้สอนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนการสอน ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงในเรื่องการจัดการสอน และควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูเกิดความคิดใหม่ในการปรับวิธีในการสอนในห้องเรียนให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สอน ผู้เรียน และองค์กร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของทักษะที่สำคัญของผู้บริหารที่จำเป็นทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงานอนาคต เพื่อให้การศึกษาสอดคล้องกับสภาพในปัจจุบันมากขึ้น และเกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้มากที่สุด

2.2 การเก็บข้อมูลควรมีการติดตามอย่างสม่ำเสมอ และเก็บข้อมูลที่หลากหลายรูปแบบ โดยเพิ่มเติมคำถามปลายเปิด

2.3 การเก็บข้อมูลควรเลือกใช้ประชากรที่สามารถเก็บข้อมูลได้สะดวกเหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือหัวหน้างาน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงความเป็นจริง รวดเร็ว ในการตอบกลับของแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

- ไกรศร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จันทร์เพ็ญ ณะฤกษ์. (2555). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชุลีพร ชัยมา. (2550). ความผูกพันต่อองค์กรและคุณภาพชีวิตในการทำงานระหว่างเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีระดับแรงจูงใจในการทำงานแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ว.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ และอิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์. (2560). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการ*, 13(1), 136 – 144
- สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี. (2546). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อมรา พิมพ์สวัสดิ์. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.